

Seat No.	
-------------	--

M.Phil / Ph.D. Entrance Examination, September - 2022**JOURNALISM & MASS COMMUNICATION****Research Methodology****Sub. Code : 87258****Day and Date : Saturday, 24 - 09 - 2022****Total Marks : 100****Time : 10.00 a.m. to 12.00 noon**

- Instructions :**
- 1) All questions are compulsory.
 - 2) Each question carries 2 marks.
 - 3) Answers should be marked in the given OMR answer sheet by darkening the appropriate option.
 - 4) Use black ball point pen only for marking the circle. Do not make any stray mark on the OMR Answer Sheet.
 - 5) Follow the instructions given on OMR Sheet.
 - 6) Rough work shall be done on the sheet provided at the end of question paper.
 - 7) Only non-programmable calculators are allowed.

Choose correct alternative.**रिकांम्या जागी योग्य पर्याय निवडा.**

- 1) When researcher uses the data, which has already been collected by others is _____.

- A) Primary Data B) Secondary Data
C) Historical Data D) Qualitative Data

जेव्हा संशोधक इतरांनी आधीच जमविलेल्या तथ्यांचा उपयोग करतो त्यास म्हणतात.

- अ) प्राथमिक तथ्ये ब) दुय्यम तथ्ये
क) ऐतिहासिक तथ्ये ड) गुणात्मक तथ्ये

- 2) Study of five social media addicts is _____ type of research.

- A) Observation B) Survey
C) Case Study Method D) Sampling

समाज माध्यमांचे व्यसन जडलेल्या पाच व्यक्तींचा अभ्यास हे प्रकारचे संशोधन आहे.

- अ) निरीक्षण ब) सर्वेक्षण
क) व्यष्टी अध्ययन पद्धत ड) नमुना निवड

P.T.O.

3) Is a statement of assumption which researcher wants to accept.

- A) Alternative Hypothesis B) Null Hypothesis
C) Simple Hypothesis D) None of these

..... हे गृहितक विधान आहे जे संशोधकाला स्वीकारायचे असते.

- अ) पर्यायी गृहितक ब) शून्य गृहितक
क) साधे गृहितक ड) यापैकी नाही

4) _____ form of data can usually be obtained more quickly and at a lower cost than the others?

- A) Primary Data B) Secondary Data
C) Historical Data D) Qualitative Data

..... प्रकारची तथ्ये इतर तुलनेने अधिक लवकर आणि कमी खर्चात प्राप्त होतात.

- अ) प्राथमिक तथ्ये ब) दुय्यम तथ्ये
क) ऐतिहासिक तथ्ये ड) गुणात्मक तथ्ये

5) Most advertising and public relations research is _____.

- A) Pure B) Applied
C) Experimental D) Diagnostic

जाहिरात आणि जनसंपर्क संशोधन हे बहुतांशी संशोधन असते.

- अ) मूलभूत ब) उपयोजित
क) प्रयोगात्मक ड) निदानात्मक

6) When aim of research is to add to the field of knowledge then, it is called _____ research.

A) Pure	B) Applied
C) Experimental	D) Diagnostic

जेव्हा संशोधनाचा मूळ हेतू ज्ञानाच्या क्षेत्रात भर घालणे हा असतो, तेव्हा त्यास संशोधन म्हणतात.

अ) मूलभूत	ब) उपयोजित
क) प्रयोगात्मक	ड) निदानात्मक

7) TRP is related to _____ research.

A) Advertising	B) Public Relations
C) Television	D) Radio

टी.आर.पी. चा संबंध संशोधनाशी आहे.

अ) जाहिगत	ब) जनसंपर्क
क) टेलिव्हिजन	ड) रेडिओ

8) H1 denotes _____ hypothesis

A) Alternative	B) Null
C) Simple	D) Mix

एच1 द्वारे गृहीतक निर्देशित केले जाते.

अ) पर्यायी	ब) शून्य
क) साधे	ड) मिश्र

9) Identification of problem is _____ step of research.

A) Third	B) Second
C) First	D) Fourth

समस्येची निवड ही संशोधनाची पायरी आहे.

अ) तिसरी	ब) दुसरी
क) पहिली	ड) चौथी

10) Focus group discussion is a _____ research tool.

A) Qualitative	B) Quantitative
C) Descriptive	D) Experimental

केंद्रित गट चर्चा हे प्रकारचे संशोधन साधन आहे.

अ) गुणात्मक	ब) संख्यात्मक
क) वर्णनात्मक	ड) प्रयोगात्मक

11) The researcher usually interest in supporting _____ hypothesis.

A) Alternative	B) Null
C) Both Null and Alternative	D) General

संशोधक प्रामुख्याने गृहितकाला सिद्ध करण्यासाठी प्रयत्न करीत असतो.

अ) पर्यायी	ब) शून्य
क) पर्यायी व शून्य दोन्ही	ड) सर्वसाधारण

12) _____ is a set of elements taken from a larger population according to certain rules.

A) Variable	B) Sample
C) Unit	D) Universe

..... म्हणजे ठराविक नियमांच्या आधारे मोठ्या लोकसंख्येतून निवडलेला प्रतिनिधिक घटकसंच असतो.

अ) चल	ब) नमुना
क) एकक	ड) समग्र

13) Consumer jury test is a part of _____ research

A) Advertising	B) Public Relations
C) Television	D) Newspaper

ग्राहक ज्युरी चाचणी हा संशोधनाचा भाग आहे.

अ) जाहिरात	ब) जनसंपर्क
क) टेलिव्हिजन	ड) वृत्तपत्र

14) _____ of the following is not the method of Research.

A) Survey	B) Historical
C) Observation	D) Philosophical

खालीलपैकी ही संशोधनाची पद्धत नाही.

अ) सर्वेक्षण	ब) ऐतिहासिक
क) निरीक्षण	ड) तत्वज्ञानात्मक

15) Finding the research gap is the main objective of _____.

A) Data Collection	B) Analysis of Data
C) Review of Literature	D) Setting Objectives

संशोधनातील अंतर शोधणे हे चे मुख्य उद्दीष्ट आहे.

अ) तथ्य संकलन	ब) तथ्य विश्लेषण
क) संदर्भ साहित्याचा आढावा	ड) उद्दिष्ट निश्चिती

16) Name of Akashwani's research unit is _____

A) DAVP	B) BARC
C) DART	D) Audience Research Unit

दूरदर्शनच्या संशोधन विभागाचे नाव आहे.

अ) डीएव्हीपी	ब) बार्क
क) डार्ट	ड) ऑडियन्स रिसर्च युनिट

17) _____ use BAR-O - Meter to calculate TRP.

A) DAVP	B) BARC
C) DART	D) TAM

टी. आर.पी. घोषित करण्यासाठी बार-ओ-मीटरचा वापर करते.

अ) डीएव्हीपी	ब) बार्क
क) डार्ट	ड) टॅम

18) Focus Group Discussion provides _____ sources of data.

A) Primary Data	B) Secondary Data
C) Historical Data	D) Quantitative Data

केंद्रित गट चर्चा प्रकारची तथ्ये पुरविणारे स्रोत असतात.

अ) प्राथमिक	ब) दुय्यम
क) ऐतिहासिक	ड) संख्यात्मक

19) The experimental group also known as _____ group.

A) Controlled	B) Uncontrolled
C) Primary	D) Secondary

प्रयोगात्मक गटाला म्हणून ओळखले जाते.

अ) नियंत्रित	ब) अनियंत्रित
क) प्राथमिक	ड) दुय्यम

20) Selecting every 10 house on left side of street is _____ type of sampling.

A) Multi Stage	B) Snowball
C) Systematic	D) Quota

रस्त्याच्या डाव्या बाजूकडील प्रत्येक दहावे घर निवडणे हा नमुना निवडीचा प्रकार आहे.

अ) मल्टी स्टेज	ब) स्नोबॉल
क) पद्धतशीर	ड) कोटा

21) Communication audit for PR involves a survey of _____

A) Employees	B) Listeners
C) Readership	D) Viewers

जनसंपर्कित संज्ञापनाचे अंकेक्षण करण्यासाठी चे सर्वेक्षण करावे लागते.

अ) कर्मचारी	ब) श्रोते
क) वाचक	ड) दर्शक

22) When researcher selects sample as per his choice, then it is known as _____

A) Multi Stage	B) Convenient
C) Systematic	D) Quota

संशोधक आपल्या सुविधेनुसार नमुना निवड करतो यास म्हणतात.

अ) मल्टी स्टेज	ब) सोयीस्कर
क) पद्धतशीर	ड) कोटा

23) Image audit is a part of _____ research.

A) Advertising	B) Public Relations
C) Television	D) Newspaper

प्रतिमा सर्वेक्षण हा संशोधनाचा भाग आहे.

अ) जाहिरात	ब) जनसंपर्क
क) टेलिव्हिजन	ड) वृत्तपत्र

24) Name of Doordarshan's research unit is _____.

A) DAVP	B) BARC
C) DART	D) TAM

दूरदर्शनच्या संशोधन विभागाचे नाव आहे.

अ) डीएव्हीपी	ब) बार्क
क) डार्ट	ड) टॅम

25) A kind of research being carried out to solve a specific problem is known as _____ research.

A) Pure	B) Action
C) Qualitative	D) Descriptive

ठराविक समस्येचे उत्तर शोधण्यासाठी केल्या गेलेल्या संशोधनास म्हणतात.

अ) मूलभूत	ब) कृती
क) गुणात्मक	ड) वर्णनात्मक

26) Blogs provides _____ sources of data.

A) Primary Data	B) Secondary Data
C) Historical Data	D) Qualitative Data

ब्लॉग प्रकारची तथ्ये पुरविणारे स्रोत असतात.

अ) प्राथमिक	ब) दुय्यम
क) ऐतिहासिक तथ्ये	ड) गुणात्मक

27) _____ form of data can usually be obtained more quickly and at a lower cost than the others.

A) Primary Data	B) Secondary Data
C) Historical Data	D) Qualitative Data

..... प्रकारची तथ्ये इतर तुलनेने अधिक लवकर आणि कमी खर्चात प्राप्त होतात.

अ) प्राथमिक तथ्ये	ब) दुय्यम तथ्ये
क) ऐतिहासिक तथ्ये	ड) गुणात्मक तथ्ये

28) Most advertising and public relations research is _____.

A) Pure	B) Applied
C) Experimental	D) Diagnostic

जाहिरात आणि जनसंपर्क संशोधन हे बहुतांशी संशोधन असते.

अ) मूलभूत	ब) उपयोजित
क) प्रयोगात्मक	ड) निदानात्मक

29) Selection of sample by lottery method is called _____ sampling.

A) Cluster	B) Quota
C) Random	D) Systematic

लॉटरी पद्धतीने नमुना निवड हा नमुना निवडीचा प्रकार आहे.

अ) क्लस्टर	ब) कोटा
क) यादृच्छिक	ड) पद्धतशीर

30) _____ is type of non-probability sampling.

A) Quota sampling	B) Cluster sampling
C) Systematic sampling	D) Stratified random sampling

..... असंभाव्यता नमुना निवडीचा प्रकार आहे.

अ) कोटा नमुना निवड	ब) क्लस्टर निवड
क) पद्धतशीर नमुना निवड	ड) स्तरित यादृच्छिक नमुना निवड

31) _____ were selected for implementation of SITE Communication Project.

A) 1800 Villages	B) 1000 Villages
C) 2400 Villages	D) 7500 Villages

साईट कम्युनिकेशन प्रकल्प मध्ये राबविण्यात आला.

अ) 1800 खेडी	ब) 1000 खेडी
क) 2400 खेडी	ड) 7500 खेडी

32) Study of television addicted person is _____ type of research.

A) Observation	B) Survey
C) Case Study	D) Content Analysis

दूरचित्रवाणीचे व्यसन जडलेल्या व्यक्तीचा अभ्यास प्रकारचे संशोधन असते.

अ) निरीक्षण	ब) सर्वेक्षण
क) व्यष्टी अध्ययन	ड) आशय विश्लेषण

33) Salary is _____ type of variable.

A) Dependent	B) Independent
C) Co relational	D) Simple

वय हे प्रकारचे चल आहे.

अ) स्वायत्त चल	ब) परायत्त चल
क) सहानुवर्ती	ड) साधे

34) Social Audit is a part of _____ research.

A) Advertisement	B) Public Relations
C) Television	D) Radio

सामाजिक मूल्यमापन हा च्या संशोधनाचा भाग आहे.

अ) जाहिरात	ब) जनसंपर्क
क) टेलिव्हिजन	ड) रेडिओ

35) Concurrent research is part of _____.

A) PR Research	B) Advertising Research
C) Television Research	D) Radio Research

समवर्ती संशोधन हा चा भाग आहे.

अ) जनसंपर्क संशोधन	ब) जाहिरात संशोधन
क) टेलिव्हिजन संशोधन	ड) रेडिओ संशोधन

36) SPSS is used for _____.

A) Data Analysis	B) Post test
C) Content analysis	D) Observation

एस.पी.एस.एस. चा वापर साठी केला जातो.

अ) तथ्य विश्लेषण	ब) उत्तर चाचणी
क) आशय विश्लेषण	ड) निरीक्षण

37) _____ is primary source data for research.

A) Survey	B) Books
C) Website	D) Newspapers

..... हा संशोधनासाठीच्या तथ्यांचा प्राथमिक स्रोत आहे.

अ) सर्वेक्षण	ब) पुस्तके
क) संकेतस्थळ	ड) वृत्तपत्रे

38) Radio rice was name given by people to a variety of rice popularized by _____.

A) Radio Pune	B) Radio Trichi
C) Radio Tanjavur	D) Radio Bhubaneshwar

..... रेडिओ केंद्राने प्रचलित केलेल्या तांदळाच्या एका प्रकारास लोकांनी रेडिओ राईस असे नाव दिले.

अ) रेडिओ पुणे	ब) रेडिओ त्रिची
क) रेडिओ तंजावर	ड) रेडिओ भुवनेश्वर

39) Last step in the research process is _____.

A) Review of Literature	B) Setting objectives
C) Selection of problem	D) Report writing

संशोधन प्रक्रीयेतील शेवटचा टप्पा म्हणजे होय.

अ) संदर्भित साहित्याचा आढावा	ब) उद्दिष्ट निश्चिती
क) समस्या निर्धारण	ड) अहवाल लेखन

40) When data is filled by investigator himself then it is called as _____.

A) Case Study Research	B) Qualitative Research
C) Pure research	D) Applied Research

जेव्हा संशोधनाचा मूळ हेतू ज्ञानाच्या क्षेत्रात भर घालणे हा असतो त्यास म्हणतात.

अ) व्यष्टी अध्ययन संशोधन	ब) गुणात्मक संशोधन
क) मूलभूत संशोधन	ड) उपयोजित संशोधन

41) In the process of conducting research 'Formulation of Hypothesis' is followed by

A) Statement of Objective	B) Analysis of Data
C) Selection of Research Tools	D) Collection of Data

संशोधन प्रक्रियेत गहीतकांची मांडणी च्या पाठोपाठ केली जाते.

अ) उद्दिष्टांची निश्चिती	ब) तथ्य विश्लेषण
क) संशोधन साधनांची निवड	ड) तथ्य संकलन

42) _____ is not a statistical test used in communication research.

A) Z Test	B) M Test
C) F Test	D) T Test

..... ही संवाद संशोधनातील एक सांख्यिकी चाचणी नाही.

अ) झेड चाचणी	ब) एम चाचणी
क) एफ चाचणी	ड) टी चाचणी

43) 'Our Village Chattera' column was started by B. G. Verghese in

A) Statesman	B) Hindustan Times
C) Indian Express	D) Times of India

'अवर व्हिलेज छतेरा' हे सदर बी. जी. वर्गीस यांनी वृत्तपत्रात सुरु केले.

अ) स्टेट्समन	ब) हिंदुस्तान टाइम्स
क) इंडियन एक्सप्रेस	ड) टाइम्स ऑफ इंडिया

M/P ENT– 36

44) When conducting survey of folk artists, if a sample is selected by getting the names of one folk artist from another, from another to a third, it will be a _____ sampling method.

A) Cluster	B) Quota
C) Random	D) Snowball

लोक कलाकारांचे सर्वेक्षण करण्यासाठी जेव्हा एका लोक कलाकाराकडून दुसऱ्याचे, दुसऱ्याकडून तिसऱ्याचे अशी माहिती मिळवित नमुना निवड केली जाते तेव्हा तो नमुना निवडीचा प्रकार असतो.

अ) क्लस्टर	ब) कोटा
क) रँडम	ड) स्नोबॉल

45) The conclusions of _____ type of research cannot be generalized to other situations.

A) Pure	B) Applied
C) Historical	D) Diagnostic

..... प्रकारच्या संशोधनाच्या निष्कर्षांचे इतर परिस्थितींमध्ये सामान्यीकरण केले जाऊ शकत नाही.

अ) मूलभूत	ब) उपयोजित
क) ऐतिहासिक	ड) निदानात्मक

46) TRP is related to _____ research.

A) Advertising	B) Public Relations
C) Television	D) Radio

टी.आर.पी. चा संबंध संशोधनाशी आहे.

अ) जाहिरात	ब) जनसंपर्क
क) टेलिव्हिजन	ड) रेडिओ

47) H1 denotes _____ hypothesis.

A) Alternative	B) Null
C) Simple	D) Mix

एच1 द्वारे गृहीतक निर्देशित केले जाते.

अ) पर्यायी	ब) शून्य
क) साधे	ड) मिश्र

48) Identification of problem is _____ step of research.

A) Third	B) Second
C) First	D) Fourth

समस्येची निवड ही संशोधनाची पायरी आहे.

अ) तिसरी	ब) दूसरी
क) पहिली	ड) चौथी

49) Study of five social media addicts is _____ type of research.

A) Observation	B) Survey
C) Case Study Method	D) Sampling

समाज माध्यमांचे व्यसन जडलेल्या पाच व्यक्तींचा अभ्यास हे प्रकारचे संशोधन आहे.

अ) निरीक्षण	ब) सर्वेक्षण
क) व्यष्टी अध्ययन पद्धत	ड) नमुना निवड

50) The researcher usually interested in supporting ____ hypothesis.

A) Alternative	B) Null
C) Both Null and Alternative	D) General

संशोधक प्रामुख्याने गृहितकाला सिद्ध करण्यासाठी प्रयत्न करित असतो.

अ) पर्यायी	ब) शून्य
क) पर्यायी व शून्य दोन्ही	ड) सर्वसाधारण

Rough Work

Rough Work